

"Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" bulunan ve elektronik ortamda satış yapanların, satışını yaptıkları mallarının kargo firması tarafından taşınmasında, kargo firması tarafından istenebilecek belgeler hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	64597866-105-14933
Tarih	07.09.2021

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-105-14933

07.09.2021

Konu : Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" bulunan ve elektronik ortamda satış yapan müşterilerin mallarının kargo firması tarafından taşınmasında belge düzeni.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzdan, uluslararası ve yurtiçi hava, kara ve denizyoluyla kargo taşımacılığı, nakliyecilik ve taahhüt işleri ile yurtiçi kargo işletmeciliği faaliyeti ile iştigal ettiğiniz, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesi gereğince esnaf muaflığından yararlanan, bu kapsamda "Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" bulunan ve internetten satış yapmakta olan müşterilerinizin emtialarının taşınması işlemini yaptığınız, müşterilerinizin esnaf muafiyetinin bulunması nedeniyle 213 sayılı Vergi

Usul Kanunu uyarınca belge düzenleyemedikleri hususlarından bahisle, söz konusu emtianın teslim alınmasında "Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" dışında herhangi bir belge talep edilmesine gerek olup olmadığı, müşterilerinizin bu satışları sebebiyle şirketinizin herhangi bir sorumluluğunun bulunup bulunmadığı hakkında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Vergiden Muaf Esnaf" başlıklı 9 uncu maddesinde, "*Ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır.*

...

6. Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın veya yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı, ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muaflıktan faydalanmaya engel değildir.

...

10. Ayrı bir iş yeri açmaksızın ve sanayi tipi veya seri üretim yapabilen makine ve alet kullanmaksızın oturdukları evlerde imal ettikleri malları internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar. Bu bent kapsamında esnaf muafılığından faydalanılabilmesi için Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi alınması, Türkiye'de kurulu bankalarda bir ticari hesap açılması ve tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şarttır. Bankalar, bu bent kapsamında açılan ticari hesaplara aktarılan tutarlar üzerinden, aktarım tarihi itibarıyla %4 (bir ve üzeri işçi çalıştırıldığı durumda %2) oranında gelir vergisi tevkifatı yapmak ve 98 ve 119 uncu maddelerdeki esaslar çerçevesinde beyan edip ödemekle yükümlüdür. İstihdama bağlı indirimli oranın uygulanması için ilgili ayda bir işçinin en az on gün süreyle çalıştırılması gerekir. Bu hasılat tutarı üzerinden ayrıca 94 üncü madde kapsamında tevkifat yapılmaz. Bu bent kapsamında elde edilen hasılatın 220.000 Türk lirasını aşması hâlinde, mükellef izleyen takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilir ve tekrar bu muafiyetten faydalanamaz. Bentte yer alan hasılat koşulu dışındaki diğer şartların ihlal edildiğinin tespit edilmesi hâlinde muafiyetten faydalanılamaz ve zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur. Bentte yer alan oranları ve tutarı, yarısına kadar indirmeye ve iki katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

...

Ticari, zirai veya mesleki kazancı dolayısı ile gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muaflığından faydalanamazlar.

...

Esnaf muaflığına ilişkin şartları taşıyanlara talepleri halinde vergi dairesince Esnaf Muafiyet Belgesi verilir. Bu belgenin şekil ve muhtevasının tayin ve tespiti ile iptali ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir." hükümlerine yer verilmiştir.

Öte yandan, 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Esnaf vergi muafiyeti belgesi" başlıklı (2.4) no.lu bölümünde, "Esnaf muaflığına ilişkin şartları topluca taşıyanlara talep etmeleri halinde vergi dairelerince şekli ve muhtevası bu Tebliğin ekinde yer alan "Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" (EK: 1) verilir. Belgeyi almak isteyenlerin, EK 2'de yer alan dilekçe ile varsa işyerlerinin, işyeri olmayanların ise ikametgâhlarının bulunduğu yerdeki tarha yetkili vergi dairesine başvurmaları gerekmektedir.

Esnaf muaflığından faydalananların söz konusu belgeyi almaları isteğe bağlı olup, belge alanlardan herhangi bir bedel talep edilmeyecektir.

Esnaf vergi muafiyeti belgesi talep edenlerin, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde yer alan şartları taşıdığının anlaşılması halinde vergi dairesi tarafından belge verilecektir. Ayrıca, vergi dairesince gerekli görülen durumlarda işyerinde veya faaliyetin yapıldığı yerde araştırma veya tespit yapılabileceği tabiidir.

Esnaf vergi muafiyeti belgesi düzenlendiği tarihten itibaren üç yıl için geçerli olup bu sürenin sonunda vergi dairesine başvurularak yeni belge alınması mümkün bulunmaktadır. Üç yıllık süre içinde esnaf muaflığı şartlarını kaybedenlerin, işi bırakanların veya kendi isteği ile muafıktan çıkmak isteyenlerin esnaf vergi muafiyeti belgeleri vergi dairelerince iptal edilecektir. Belgesi iptal edilenlerin, esnaf muaflığına ilişkin şartları taşımaları halinde yeniden belge talebinde bulunmaları mümkündür." açıklamasına yer verilmiştir.

306 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin üçüncü bölümünde de Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi kapsamında internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden yapılan satışlarda esnaf muaflığına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Buna göre, internet siteleri veya çeşitli sosyal medya ortamları kullanılarak satış yapan kişilerin, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi kapsamında ve 306 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin üçüncü bölümünde yapılan açıklamalar ve aynı maddenin (10) numaralı bendinde belirtilen şartlar dahilinde esnaf muaflığından yararlanmaları mümkün bulunmakta olup, esnaf muaflığı kapsamında bulunan kişilerin tarha yetkili vergi dairesine başvurarak talep etmeleri halinde faaliyetleri ile ilgili olarak "Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" almaları mümkündür. Ancak, maddenin birinci

fıkrasının (10) numaralı bendi kapsamında faaliyette bulunanların "Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" almaları zorunludur.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uygulamasında mükelleflerin ödevleri (bildirim, defter tutma, belge düzeni gibi) Kanunun ikinci kitabında yer almakta olup, mezkûr Kanun uyarınca düzenlenmesi/kullanılması zorunlu olan vesikalar, Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde düzenlenmiştir. Bu bağlamda, mezkûr Kanun ve ilgili ikincil mevzuatta öngörülenler (birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenler, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler, serbest meslek erbapları gibi) haricindekilerin işlemlerinde, bu Kanun uyarınca kullanılma zorunluluğu bulunan belgeleri/vesikaları düzenleme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Bu kapsamda, esnaf muaflığı kapsamında gelir vergisi muafiyetinden yararlanan kişilerin, söz konusu faaliyetleri ile ilgili olarak internet siteleri ve sosyal medya ortamları kullanılarak yaptıkları satışları dahil, Vergi Usul Kanunu uyarınca fatura, sevk irsaliyesi vb. belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmamakta olup, gelir vergisinden muaf oldukları "Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" ile tevsik edilebilmektedir.

Diğer taraftan, vergiden muaf esnafın internet siteleri ve sosyal medya ortamları kullanılarak yaptıkları satışlarına ilişkin gönderilerinin şirketiniz tarafından, "Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi"ne istinaden kabul edilip edilmeyeceği veya kabul edilmesinde ilave olarak talep edilebilecek belge(ler) olup olmadığı hususu esas itibarıyla Ticaret Bakanlığının görev alanında yer aldığından, söz konusu Bakanlığın görüşünün alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.